UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

23 päivänä tammikuuta 2014*

Tullinimikkeet — Valkaisumaa — Yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmä — Tariffinimike 2508 — Käsite ”pestyt tuotteet” — Epäpuhtauksien poistaminen siten, ettei tuotteen pintarakennetta muuteta — Yhdistetyn nimikkeistön 38 ryhmä — Tariffinimike 3802

Asiassa C-380/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on esittänyt 13.7.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 8.8.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

X BV

vastaan

Staatssecretaris van Financiën,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit A. Rosas, joka hoitaa kymmenennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, D. Šváby ja C. Vajda (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: N. Wahl,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.7.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— X BV, edustajanaan belastingadviseur G. van Slooten,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja M. Noort,

— Euroopan komissio, asiamiehinään W. Roels ja L. Keppenne,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 17.10.2006 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1549/2006 (EUVL L 301, s. 1), liitteenä I olevan yhdistetyn nimikkeistön tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain X BV (jäljempänä X) ja Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeriön valtiosihteeri) ja joka koskee erästä savityyppiä olevan, ravinnoksi käytettävien öljyjen puhdistamiseen ja värinpoistoon käytettävän valkaisumaan yhdistetyn nimikkeistön mukaista tariffiluokittelua.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Harmonoitu tavarankuvaus- ja tavarankoodausjärjestelmä

3 Tulliyhteistyöneuvosto, josta on tullut Maailman tullijärjestö, perustettiin mainitun neuvoston perustamista koskevalla, Brysselissä 15.12.1950 allekirjoitetulla yleissopimuksella. Yhdistetty nimikkeistö perustuu Maailman tullijärjestön laatimaan harmonoituun (ts. harmonisoituun) tavarankuvaus- ja tavarankoodausjärjestelmään, joka on otettu käyttöön harmonisoitua tavarankuvaus- ja -koodausjärjestelmää koskevalla 14.6.1983 Brysselissä tehdyllä kansainvälisellä yleissopimuksella, joka on 24.6.1986 tehdyn muutospöytäkirjan kanssa hyväksytty Euroopan talousyhteisön puolesta 7.4.1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY (EYVL L 198, s. 1).

4 Harmonoidusta järjestelmästä tehdyn yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen mukaan sopimuspuoli sitoutuu siihen, että sen tullitariffi- ja tilastonimikkeistöt ovat harmonoidun järjestelmän mukaisia, että se käyttää kaikkia harmonoidun järjestelmän nimikkeitä ja alanimikkeitä mitään lisäämättä tai muuttamatta niihin liittyvine numerokoodeineen ja että se noudattaa mainitun järjestelmän numerojärjestystä. Kukin sopimuspuoli sitoutuu myös siihen, että se soveltaa harmonoidun järjestelmän yleisiä tulkintasääntöjä sekä kaikkia osa-, ryhmä- ja alanimikehuomautuksia, ja siihen, ettei se muuta osien, ryhmien nimikkeiden tai alanimikkeiden soveltamisalaa.

5 Maailman tullijärjestö hyväksyy harmonoitua järjestelmää koskevan yleissopimuksen 8 artiklassa määrätyin edellytyksin harmonoidun järjestelmän komitean antamat selitykset ja tariffointisuositukset.

6 Pääasiassa kyseessä olevien tuonti-ilmoitusten jättämisajankohtana nimikettä 2508 koskevissa harmonoidun järjestelmän selityksissä todettiin seuraavaa:

”Tähän nimikkeeseen kuuluvat kaikki luonnon saviaineet (muut kuin nimikkeen 2507 kaoliini ja muut kaoliinipitoiset savet), jotka ovat alumiinisilikaattiin perustuvia kerrostuneita maa- tai kivilajeja. Näiden tuotteiden luonteenomaisia ominaisuuksia ovat muovailtavuus, kyky kovettua poltettaessa sekä lämmönkestävyys. Näiden ominaisuuksiensa vuoksi niitä käytetään keraamisen teollisuuden raaka-aineina (muuraustiilien, rakennuslaattojen, posliinin, kiveistavaroiden, tulenkestävien tiilien ja muiden tulenkestävien tavaroiden yms. valmistukseen); tavallista savea käytetään myös maanparannukseen.

– –

Tähän nimikkeeseen eivät kuulu:

– –

b) aktivoitu savi (nimike 3802).

– –”

7 Nimikettä 3802 koskevien harmonoidun järjestelmän selitysten A osassa, jonka otsikko on ”Aktiivihiili; aktivoidut luonnon kivennäistuotteet”, mainitaan seuraavaa:

”Hiiltä ja kivennäistuotteita nimitetään aktivoiduiksi, jos niiden pintarakennetta on muunnettu sopivalla käsittelyllä (kuumentamalla, kemikaalien avulla jne.), tarkoituksena tehdä ne soveliaiksi tiettyyn käyttöön kuten värinpoistoon, kaasu- tai nesteadsorbointiin, katalyysiin, ioninvaihtoon tai suodatukseen.

– –

Tähän nimikkeeseen kuuluvat muun muassa

– –

b) Muut aktivoidut luonnon kivennäistuotteet, esimerkiksi

– –

3) Aktivoitu savi ja aktivoidut maalajit. Nämä tuotteet ovat valikoitua kolloidista savea tai savipitoisia maalajeja, jotka on aktivoitu käyttötarkoituksensa mukaan hapolla tai alkalilla sekä sitten kuivattu ja jauhettu. Alkalilla aktivoituina ne ovat emulgoivia, suspensoivia ja iskostavia aineita, joita käytetään erityisesti kiillotus- ja puhdistusaineiden valmistuksessa sekä paisuvuutensa vuoksi muottihiekan ja porausliejun parantamiseen. Hapolla aktivoituina näitä tuotteita käytetään pääasiallisesti eläin-, kasvi- tai kivennäisalkuperää olevien öljyjen, rasvojen ja vahojen värinpoistoon.

– –

Tähän nimikkeeseen eivät kuulu

a) luonnostaan aktiiviset kivennäistuotteet (esim. kuohusavi eli valkoinen bolus), jotka eivät ole läpikäyneet mitään niiden pintarakennetta muuttavaa käsittelyä (25 ryhmä).

– –”

Yhdistetty nimikkeistö

8 Euroopan unioniin tuotujen tavaroiden tariffiluokittelua säännellään yhdistetyssä nimikkeistössä. Pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan voimassa ollut yhdistetyn nimikkeistön versio on se, joka sisältyy asetukseen N:o 1549/2006.

9 Asetuksen N:o 2658/87, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1549/2006, 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Seuraavia asioita koskevat toimenpiteet toteutetaan 10 artiklassa määriteltyä menettelyä noudattaen:

a) yhdistetyn nimikkeistön ja [Euroopan unionin yhtenäistariffin (TARIC)] soveltaminen niiden liittyessä erityisesti:

— tavaroiden luokitteluun 8 artiklassa tarkoitettuihin nimikkeistöihin,

— selityksiin,

– –

b) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen tilastoinnin tai kauppapolitiikan tarpeiden kehitystä vastaavasti;

c) liitteen II muuttaminen;

d) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen sekä tullien mukauttaminen neuvoston tai komission päätösten mukaisesti;

e) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen, jonka tarkoituksena on mukauttaa nimikkeistö tekniikan tai kaupan kehitykseen taikka yhtenäistää ja selventää tekstejä;

f) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen harmonoidun järjestelmän nimikkeistön muutosten vuoksi;

– –

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti annettavilla säännöksillä ei voida muuttaa:

— tullien määriä,

– –”

10 Yhdistetyn nimikkeistön toinen osa, joka sisältää tullitaulukon, käsittää V jakson, jonka otsikko on ”Kivennäistuotteet”. Kyseiseen jaksoon kuuluvan 25 ryhmän otsikko on ”Suola; rikki; maa- ja kivilajit; kipsi, kalkki ja sementti”. Kyseiseen 25 ryhmään kuuluvaa yhdistetyn nimikkeistön nimikettä 2508 on muutettu asetuksella N:o 1549/2006, joka on tullut voimaan 1.1.2007 ja jota voidaan näin ollen soveltaa pääasian tosiseikastoon.

11 Ennen kyseistä muutosta yhdistetyn nimikkeistön, sellaisena kuin se oli asetuksen N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 27.10.2005 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1719/2005 (EUVL L 286, s. 1) mukaisessa versiossa, nimike 2508 käsitti alanimikkeen 2508 20 00 valkaisumaalle ja kuohusavelle (fullermaa). Kyseinen alanimike poistettiin asetuksella N:o 1549/2006, joten pääasian tosiseikastoon sovellettavassa yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 2508 versiossa säädettiin seuraavaa:

”Muut savet (ei kuitenkaan nimikkeen 6806 paisutettu savi), andalusiitti, kyaniitti ja sillimaniitti, myös kalsinoidut; mulliitti; samotti ja dinasmaa:

2508 10 00 – bentoniitti

2508 30 00 – tulenkestävä savi (fire-clay)

2508 40 00 – muut savet

2508 50 00 – andalusiitti, kyaniitti ja sillimaniitti

2508 60 00 – mulliitti

2508 70 00 – samotti ja dinasmaa”

12 Yhdistetyn nimikkeistön VI jakso, jonka otsikko on ”Kemianteollisuuden ja siihen liittyvän teollisuuden tuotteet”, käsittää 38 ryhmän, jonka otsikko on ”Erinäiset kemialliset tuotteet”. Sekä asetukseen N:o 1719/2005 että asetukseen N:o 1549/2006 perustuvassa yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 3802 versiossa todettiin seuraavaa:

”Aktiivihiili; aktivoidut luonnon kivennäistuotteet; eläinhiili, myös käytetty:

3802 10 00 - aktiivihiili

3802 90 00 – muut”

13 Yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmä käsittää 1 huomautuksen, jossa todetaan seuraavaa:

”Jollei toisin määrätä tai tämän ryhmän 4 huomautuksesta muuta johdu, tämän ryhmän nimikkeisiin kuuluvat ainoastaan tuotteet, jotka ovat luonnontilassa tai jotka on pesty (myös epäpuhtaudet poistavilla kemikaaleilla siten, että tuotteen rakenne ei muutu), murskattu, jauhettu, jauhennettu, seulottu, siivilöity tai rikastettu vaahdottamalla, magneettisesti erottamalla tai muulla mekaanisella tai fysikaalisella menetelmällä (ei kuitenkaan kiteyttämällä), mutta eivät tuotteet, jotka on valmistettu sekoittamalla tai joita on pasutettu, kalsinoitu tai jotka on valmistettu tai joita on käsitelty enemmän kuin mitä kussakin nimikkeessä mainitaan.

Tämän ryhmän tuotteissa voi olla lisättyä pölyämisenestoainetta, jos tällainen lisäys ei muuta tuotetta sopivammaksi johonkin erityiseen käyttöön yleisen käytön sijasta.”

14 Yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 4 huomautuksessa, johon mainitussa 1 huomautuksessa viitataan, todetaan seuraavaa:

”Nimikkeeseen 2530 kuuluvat muun muassa: vermikuliitti, perliitti ja kloriitit, paisuttamattomat; maavärit, myös kalsinoidut tai keskenään sekoitetut; kiillepitoiset luonnon rautaoksidit; merenvaha (myös kiillotettuina kappaleina); meripihka; yhteenpuristettu merenvaha ja yhteenpuristettu meripihka, jotka ovat levyinä, tankoina, sauvoina tai niiden kaltaisessa muodossa ja joita ei ole työstetty muottiin puristamisen jälkeen; gagaatti; strontianiitti (myös kalsinoitu), ei kuitenkaan strontiumoksidi; rikkoutuneiden keraamisten tavaroiden, tiilien ja betonin palaset.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

15 Pääasian tosiseikasto, sellaisena kuin se ilmenee ennakkoratkaisupyynnöstä, voidaan tiivistää seuraavasti.

16 X, jonka kotipaikka on Alankomaissa sijaitseva Z, teki 2.2. ja 12.2.2007 ilmoitukset, jotka koskivat valkaisumaan luovuttamista vapaaseen liikkeeseen kaupallisilla nimillä A ja B. Kyseisiä tuotteita käytetään erityisesti ravinnoksi käytettävien öljyjen puhdistukseen ja värinpoistoon.

17 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan valkaisumaaksi nimitetään tietynlaista luonnostaan adsorboivaa savea, joka soveltuu tämän ominaisuuden ansiosta muun muassa ravinnoksi käytettävien öljyjen puhdistukseen ja värinpoistoon. Kyseinen savilaatu koostuu kiteistä, joiden lamellit ovat rakenteeltaan kolmikerroksisia. Happiatomeja sisältävä oktahedraalinen alumiinikerros on puristuksissa kahden happiatomeja sisältävän tetrahedraalisen piikerroksen välissä. Näiden lamellien välissä on vaihtuvia ioneja. Rakenne on negatiivisesti varautunut ja pyrkii neutraloitumaan vetämällä puoleensa kationeja. Luonnontilaisessa savessa nämä kationit ovat vetyioneja. Kyseessä olevassa muodossa oleva savi soveltuu puhdistamiseen ja värinpoistoon.

18 Luonnossa tapahtuu tiettyjä muutoksia happamien sateiden seurauksena. Tällöin savi vapautuu kalliomassastaan. Tämä savi kerääntyy altaisiin, joissa sen sisältämät vetyionit korvautuvat kalsiumioneilla. Tällaisessa tapauksessa kyse on luonnontuotteen, kalsiumioneja sisältävän saven, talteenotosta. Talteenoton jälkeen savi käsitellään rikkihapolla ja huuhdellaan sen jälkeen vedellä. Tällä käsittelyllä poistetaan kiteissä olevat kalsiumionit. Niiden tilalle savirakenteeseen kiinnittyy vetyioneja. Ionivaihdon seurauksena lamellien pintarakenne muuttuu siten, että lamellien välinen tila paisuu. Tämä paisuminen kasvattaa saven adsorbointikykyä.

19 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee myös, että on olemassa luonnollista valkaisumaata, jolla on ilman happokäsittelyä suurempi adsorptiokyky kuin pääasiassa kyseessä olevilla tuotteilla.

20 Tulliviranomaiset ottivat erään tarkastuksen yhteydessä näytteet tuotteista A ja B ja toimittivat ne laboratorioonsa täydentävää tutkimusta varten. Kyseisen tutkimuksen tulosten perusteella tulliviranomaiset katsoivat, etteivät tuotteet A ja B kuuluneet tulli-ilmoituksissa mainittuun yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 2508 40 00 ”muut savet” vaan yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 3802 90 00 ”muut”, jonka tullitariffi on korkeampi 5,7 prosenttia. Niinpä tulliviranomaiset vaativat korkeampien tullien maksamista 10.4. ja 15.6.2007 päivätyillä tullauspäätöksillä.

21 X haki tämän jälkeen muutosta kyseisiin tulliviranomaisten tullauspäätöksiin Rechtbank te Haarlemissa ja edelleen Gerechtshof te Amsterdamissa.

22 Gerechtshof te Amsterdam totesi 23.12.2010 antamassaan tuomiossa, että kyseessä olevat tuotteet oli luokiteltava yhdistetyn nimikkeistön 1 yleistä tulkintasääntöä soveltaen nimikkeeseen 3802 90 00 kuuluviksi ”aktivoiduiksi luonnon kivennäistuotteiksi”.

23 Gerechtshof te Amsterdam katsoi, ettei kyseisten tuotteiden luokittelu yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeen 2508 40 00 ”muiksi saviksi” ollut mahdollista, koska mainittujen tuotteiden läpikäymä happokäsittely ei ollut yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettua ”pesemistä”, sillä siinä ei pelkästään poistettu tiettyjä saven ainesosia vaan lisättiin siihen uusia.

24 Gerechtshof te Amsterdam päätti lisäksi, että kyseessä olevia tuotteita voidaan pitää yhdistetyn nimikkeistön nimikkeessä 3802 tarkoitetussa merkityksessä ”aktivoituina”. Kyseinen tuomioistuin mainitsi tässä yhteydessä myös, että harmonoidun järjestelmän nimikettä 3802 koskevien selitysten mukaan kyseiseen nimikkeeseen eivät kuulu kuohusaven kaltaiset luonnostaan aktiiviset kivennäistuotteet, elleivät ne ole läpikäyneet niiden pintarakennetta muuttavaa käsittelyä. Sen näkemyksen mukaan kyseisestä tekstinkatkelmasta seuraa, että jo luonnostaan aktiiviset kivennäisaineet voidaan ”aktivoida” yhdistetyn nimikkeistön nimikkeessä 3802 tarkoitetussa merkityksessä. Gerechtshof te Amsterdam totesi tämän seurauksena, että kyseessä olevat tuotteet oli ”aktivoitu”, koska – siitä huolimatta, että savi on jo luonnostaan aktiivista – lamellien pintarakenne oli muuttunut saven kiderakenteen rikkihappo- ja vesipesun seurauksena.

25 X on tehnyt ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle kassaatiovalituksen edellä mainitusta Gerechtshof te Amsterdamin tuomiosta, ja Staatssecretaris van Financiën on tehnyt vastavalituksen.

26 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan X väittää kassaatiovalituksessaan, että Gerechtshof te Amsterdam teki oikeudellisen virheen, kun se totesi kyseessä olevien tuotteiden kuuluvan yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 3802, vaikka happokäsittelyllä ei ollut muutettu kyseessä olevien tuotteiden objektiivisesti todennettavia ominaispiirteitä ja ominaisuuksia aktiivisina kivennäistuotteina, jotka kuuluisivat näin ollen yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 2508.

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen mukaan tuotteiden peseminen ei estä niiden luokittelua yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 2508, vaikka peseminen suoritettaisiin ”epäpuhtaudet poistavilla kemikaaleilla siten, että tuotteen rakenne ei muutu”. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin, voidaanko ilmaisua ”epäpuhtaudet poistava” soveltaa luonnontilaiseen kivennäistuotteeseen luonnollisesti kiinnittyneiden hiukkasten poistamiseen, joka tehdään mainitun tuotteen tiettyjen luonnollisten ominaisuuksien vahvistamiseksi. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa ei ilmaista selkeästi, koskeeko se myös luonnontilaisen kivennäistuotteen pesemistä tällaisten ”luonnollisten epäpuhtauksien”, jotka ovat osa kivennäistuotetta itseään, poistamista.

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin lisää, että jos kivennäistuotteissa niiden talteenoton aikana olevia kalsiumioneja on pidettävä yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettuina epäpuhtauksina, on ratkaistava, voidaanko ilmaisua ”siten, että tuotteen rakenne ei muutu” soveltaa rikkihappo- ja vesipesuun. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tästä on kaksi mahdollista tulkintaa.

29 Yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen ensimmäisen tulkinnan mukaan on niin, että jotta kyseessä olevat tuotteet voitaisiin luokitella sen nimikkeeseen 2508, niillä olisi pesun jälkeen edelleen oltava mainitussa nimikkeessä tarkoitetut ”muiden savien” oleelliset objektiivisesti havaittavat ominaispiirteet ja ominaisuudet. Kyseisen tulkinnan mukaan yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 2508 tekstistä tai harmonoidun järjestelmän ja yhdistetyn nimikkeistön selityksistä ei ilmene, että saven adsorptiokyvyn voimakkuudella tai kiderakenteessa olevien kalsiumionien tai vetyionien määrällä taikka lamellien väliin jäävän tilan tarkalla koolla olisi mitään merkitystä luokiteltaessa valkaisumaata yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 2508.

30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa kuitenkin olevan kiistatonta, että kyseessä olevilla tuotteilla on jo talteenoton aikana sellaiset objektiivisesti todettavat ominaispiirteet ja ominaisuudet, joita yhdistetyn nimikkeistön nimikkeessä 2508 tarkoitettuina ”muina savina” pitäminen edellyttää, ja että kyseisillä tuotteilla on myös rikkohappo- ja vesikäsittelyn jälkeen objektiivisesti todettavat ominaispiirteet ja ominaisuudet, joiden perusteella ne voidaan luokitella kyseiseen tariffinimikkeeseen. Se täsmentää kiistatonta olevan myös, ettei happokäsittelyllä ole lisätty kyseessä oleviin tuotteisiin uusia objektiivisesti todettavia ominaispiirteitä ja ominaisuuksia, joiden ansiosta ne soveltuisivat muihin käyttötarkoituksiin kuin mihin valkaisumaata yleensä käytetään. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan pelkästään se seikka, että tuote on saanut yhdistetyn nimikkeistön nimikkeessä 2508 tarkoitetuiksi ”muiksi saviksi” luokittelemisen edellyttämän adsorptiokyvyn, ei ole esteenä sille, että mainitut tuotteet luokitellaan edelleen kyseiseen nimikkeeseen, sillä tämä adsorptiokyky ei ylitä valkaisumaan yleistä luonnollista adsorptiokykyä.

31 Yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen toisen tulkinnan mukaan ei riitä, että kyseessä olevilla tuotteilla on edelleen yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 2508 ”muiksi saviksi” luokittelemisen edellyttämät oleelliset objektiivisesti havaittavat ominaispiirteet ja ominaisuudet. Tulkinnan mukaan kyseiseen nimikkeeseen eivät kuuluisi sellaiset kivennäistuotteet, joita on niiden talteenoton jälkeen käsitelty kemiallisesti siten, että niiden rakenne ja koostumus ovat muuttuneet. Kyseisen tulkinnan mukaan vetyionien esiintyminen tuotteissa käsittelyn jälkeen johtaa siihen, että vaikka ne eivät ole valkaisumaan kaltaiselle aineelle luonnostaan vieraita, tuotteita on jo tästä syystä pidettävä yhdistetyn nimikkeistön 38 ryhmässä tarkoitettuina ”kemiallisina tuotteina”.

32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo edellä esitetyn perusteella, että kyseessä olevien tuotteiden tariffiluokittelu riippuu unionin oikeuden säännösten ja erityisesti yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 2508 ja yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen tulkinnasta. Niinpä Hoge Raad der Nederlanden on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua seuraaviin kysymyksiin:

”1) Tarkoitetaanko harmonoidun järjestelmän 25 ryhmän 1 huomautuksen ilmaisulla ’epäpuhtauksien poistaminen’ myös tiettyjen kemiallisten hiukkasten poistamista luonnontilassa olevasta kivennäistuotteesta, kun kyseiset hiukkaset ovat kiinnittyneet tuotteeseen tietyissä luonnollisissa olosuhteissa ja niiden poistamisen tarkoituksena on vahvistaa kivennäistuotteen (erityisiä) luonnollisia ominaisuuksia, jotka olivat aikaisemmin heikentyneet kyseisten luonnollisten olosuhteiden vaikutuksesta?

2) Jos edellä 1 kohdassa esitettyyn kysymykseen annettavan vastauksen perusteella voidaan todeta, että kyse on harmonoidun järjestelmän 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitetusta epäpuhtauksien poistamisesta, millä perusteilla on sen jälkeen arvioitava, voidaanko talteen otettu kivennäistuote, kuten valkaisumaa, peräkkäisen rikkihappo- ja vesihuuhtelun jälkeen luokitella edellä mainitun huomautuksen perusteella edelleen yhdistetyn nimikkeistön [ala]nimikkeeseen 2508 40 00, jolloin sitä ei pidetä harmonoidun järjestelmän 38 ryhmässä tarkoitettuna kemiallisena tuotteena?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

33 Aluksi on huomautettava, että vaikka esitetyissä kysymyksissä viitataan muodollisesti harmonoidun järjestelmän selitysten 25 ryhmän 1 huomautukseen, niillä pyritään selvittämään, millainen soveltamisala käsitteellä ”peseminen” on yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa, jossa todetaan muun muassa, että mainitun 25 ryhmän nimikkeisiin kuuluvat muun muassa tuotteet, jotka on ”pesty” ”myös epäpuhtaudet poistavilla kemikaaleilla siten, että tuotteen rakenne ei muutu”.

34 Lisäksi on aiheellista muistuttaa, että kun unionin tuomioistuimen käsiteltävänä on tariffiluokittelua koskeva ennakkoratkaisupyyntö, sen tehtävänä on pikemminkin selventää kansalliselle tuomioistuimelle niitä kriteereitä, joiden soveltaminen tekee tälle mahdolliseksi luokitella oikein asianomaiset tuotteet yhdistettyyn nimikkeistöön, eikä luokitella tuotteita itse, mikä johtuu varsinkin siitä, ettei sillä välttämättä ole kaikkia tähän tarvittavia tietoja. On ilmeistä, että kansallinen tuomioistuin on joka tapauksessa paremmassa asemassa tekemään luokittelun (yhdistetyt asiat C-260/00-C-263/00, Lohmann ja Medi Bayreuth, tuomio 7.11.2002, Kok., s. I-10045, 26 kohta; asia C-12/10, Lecson Elektromobile, tuomio 22.12.2010, Kok., s. I-14173, 15 kohta ja yhdistetyt asiat C-320/11, C-330/11, C-382/11 ja C-383/11, Digitalnet ym., tuomio 22.11.2012, 61 kohta).

35 Niinpä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on päättää unionin tuomioistuimen sen esittämiin kysymyksiin antamat vastaukset huomioon ottaen pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden luokittelemisesta.

Ensimmäinen kysymys

36 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään pääasiallisesti sitä, onko yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettua käsitettä ”epäpuhtauksien poistaminen” tulkittava siten, että se kattaa luonnontilaiseen kivennäistuotteeseen luonnonolosuhteissa kiinnittyneiden kemiallisten hiukkasten poistamisen tiettyjen mainitun tuotteen luontaisten ominaisuuksien vahvistamiseksi.

37 Aluksi on todettava pääasian kantajan väittämän vastaisesti, ettei se, että prosessi voisi tapahtua luonnonolosuhteissa, sulje pois sitä, että kyseinen prosessi voi olla yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettu käsittely, eikä tarkoita, että pääasiassa kyseessä olevien kaltaisia tällaisen prosessin läpikäyneitä tuotteita olisi pidettävä mainitussa huomautuksessa tarkoitettuina luonnontilaisina kivennäistuotteina.

38 Ensimmäisen kysymyksen kohteena olevan yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitetun käsitteen ”epäpuhtauksien poistaminen” soveltamisalan määrittämiseksi on muistutettava unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä, jonka mukaan oikeusvarmuus ja valvonnan helppous edellyttävät, että tavaroiden tariffiluokittelun ratkaisevana luokitteluperusteena on yleensä oltava tavaroiden objektiivisesti todettavat ominaispiirteet ja ominaisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty yhdistetyn nimikkeistön nimiketekstissä sekä sen jaksojen tai ryhmien huomautusten tekstissä (ks. mm. asia C-183/06, RUMA, tuomio 15.2.2007, Kok., s. I-1559, 27 kohta; yhdistetyt asiat C-208/06 ja C-209/06, Medion ja Canon Deutschland, tuomio 27.9.2007, Kok., s. I-7963, 34 kohta ja asia C-568/11, Agroferm, tuomio 20.6.2013, 27 kohta).

39 Lisäksi tuotteen käyttötarkoitus voi olla objektiivinen luokitteluperuste sikäli kuin se kiinteästi liittyy kyseiseen tuotteeseen, jolloin liitynnän kiinteyttä on pystyttävä arvioimaan tuotteen objektiivisten ominaispiirteiden ja ominaisuuksien mukaan (ks. em. asia RUMA, tuomion 36 kohta; asia C-123/09, Roeckl Sporthandschuhe, tuomio 29.4.2010, Kok., s. I-4065, 28 kohta em. asia Agroferm, tuomion 41 kohta).

40 Tässä yhteydessä on todettava ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevän, että pääasiassa kyseessä olevan valkaisumaan käsittelyssä sen rakenteeseen kuuluvia kalsiumioneja korvataan vetyioneilla sen adsorptiokyvyn parantamiseksi, mikä tekee siitä ravinnoksi käytettävien öljyjen puhdistukseen ja värinpoistoon soveltuvaa. Lisäksi komission istunnossa esittämistä huomautuksista, joita ei tältä osin ole riitautettu, ilmenee, että kyseisellä käsittelyllä suljettiin pois valkaisumaan käyttäminen muihin tarkoituksiin kuin ravinnoksi käytettävien öljyjen puhdistamiseen tai värinpoistoon.

41 Tässä tilanteessa yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettua käsitettä ”epäpuhtauksien poistaminen” on komission korostamalla tavalla tulkittava kyseessä oleville tuotteille ominaisen käyttötarkoituksen perusteella. Niinpä kalsiumionien poistamista voidaan pitää mainitussa 1 huomautuksessa tarkoitettuna epäpuhtauksien poistamisena, jos poistamisella parannetaan kyseessä olevien tuotteiden kykyä täyttää niille ominainen tehtävä eli ravinnoksi käytettävien öljyjen puhdistaminen ja värinpoisto, mikä kansallisen tuomioistuimen on tutkittava.

42 Ensimmäiseen kysymykseen on edellä esitetyn perusteella vastattava, että yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettua käsitettä ”epäpuhtauksien poistaminen” on tulkittava siten, että se kattaa luonnontilaiseen kivennäistuotteeseen luonnonolosuhteissa kiinnittyneiden kemiallisten hiukkasten poistamisen, jos poistamisella parannetaan kyseessä olevien tuotteiden kykyä täyttää niille ominainen tehtävä, mikä kansallisen tuomioistuimen on tutkittava.

Toinen kysymys

43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään pääasiallisesti sitä, onko yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautusta tulkittava siten, että valkaisumaan kaltainen kivennäistuote voidaan rikkihappo- ja vesihuuhtelun jälkeen luokitella edelleen yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 2508 40 00 eikä sitä voida pitää yhdistetyn nimikkeistön 38 ryhmässä tarkoitettuna kemiallisena tuotteena.

44 Aluksi on todettava, että ennakkoratkaisupyynnön ja pääasian asianosaisten huomautusten valossa esitetyistä kysymyksistä toisen ulottuvuus rajoittuu yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettuun käsitteeseen ”peseminen” eikä se koske muita siinä mainittuja käsittelyjä.

45 Yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen sanamuodosta ilmenee, että käsite ”peseminen” sisältää epäpuhtauksien poistamisen kemikaaleilla siten, että tuotteen rakenne ei muutu.

46 Ennakkoratkaisupyynnön sekä asianosaisten ja muiden osapuolten huomautusten mukaan pääasiassa kyseessä olevaan käsittelyyn kuuluu kemikaalien ja tarkemmin sanottuna rikkihapon käyttäminen, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kuitenkin tutkittava. Vaikka siis katsottaisiin, että mainitusta käsittelystä seuraa epäpuhtauksien poistaminen, mikä kansallisen tuomioistuimen on myös tutkittava ensimmäiseen kysymykseen annetun vastauksen valossa, peruste ratkaista, onko kyseessä olevat tuotteet yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen perusteella luokiteltava edelleen yhdistetyn nimikkeistön tariffinimikkeeseen 2508, on niiden rakenteen mahdollinen muuttuminen.

47 Tässä yhteydessä on todettava, ettei yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksen sanamuotoon sisälly viittausta kyseessä olevan tuotteen ”rakenteen” käsitteeseen.

48 Harmonoidun järjestelmän selitykset ovat kuitenkin sitovuuden puutteestaan huolimatta tärkeä keino yhteisen tullitariffin yhtenäisen tulkinnan varmistamiseen, ja niitä voidaan pitää sellaisenaan yhteisen tullitariffin pätevinä tulkintakeinoina (asia C-173/08, Kloosterboer Services, tuomio 18.6.2009, Kok., s. I-5347, 25 kohta ja em. asia Agroferm, tuomion 28 kohta).

49 Tässä yhteydessä on todettava, että nimikettä 3802 koskevissa harmonoidun järjestelmän selityksissä täsmennetään, että ”hiiltä ja kivennäistuotteita nimitetään aktivoiduiksi, jos niiden pintarakennetta on muunnettu sopivalla käsittelyllä (kuumentamalla, kemikaalien avulla jne.), tarkoituksena tehdä ne soveliaiksi tiettyyn käyttöön kuten värinpoistoon, kaasu- tai nesteadsorbointiin, katalyysiin, ioninvaihtoon tai suodatukseen”. Samoissa selityksissä lisätään, että nimikkeeseen 3802 eivät kuulu ”luonnostaan aktiiviset kivennäistuotteet (esim. kuohusavi eli valkoinen bolus), jotka eivät ole läpikäyneet mitään niiden pintarakennetta muuttavaa käsittelyä (25 ryhmä)”.

50 Tämän seurauksena ja komission perustellusti esittämällä tavalla on katsottava, että yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa, tulkittuna nimikettä 3802 koskevien harmonoidun järjestelmän selitysten valossa, suljetaan pois se, että yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 2508 luokiteltaisiin sellaiset tuotteet, joita on käsitelty siten, että niiden pintarakenne muuttuu, joten tällaiset tuotteet on luokiteltava yhdistetyn nimikkeistön tariffinimikkeeseen 3802.

51 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista, onko pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden käsittelystä seurannut tällainen niiden pintarakenteen muuttuminen.

52 Toiseen kysymykseen on edellä esitetyn perusteella vastattava, että yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautusta on tulkittava siten, että kemikaalien käyttöä sisältäneen käsittelyn, josta on seurannut epäpuhtauksien poistaminen, läpikäyneet tuotteet voidaan luokitella yhdistetyn nimikkeistön tariffinimikkeeseen 2508 ainoastaan silloin, jos mainitulla käsittelyllä ei ole muutettu niiden pintarakennetta, mikä kansallisen tuomioistuimen on tutkittava.

Oikeudenkäyntikulut

53 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87, sellaisena kuin se on muutettuna 17.10.2006 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1549/2006, liitteenä I olevan yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän 1 huomautuksessa tarkoitettua käsitettä ”epäpuhtauksien poistaminen” on tulkittava siten, että se kattaa luonnontilaiseen kivennäistuotteeseen luonnonolosuhteissa kiinnittyneiden kemiallisten hiukkasten poistamisen, jos poistamisella parannetaan kyseessä olevien tuotteiden kykyä täyttää niille ominainen tehtävä, mikä kansallisen tuomioistuimen on tutkittava.**

2) **Asetuksen N:o 2658/87, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1549/2006, liitteenä I olevan yhdistetyn nimikkeistön 25 ryhmän mainittua 1 huomautusta on tulkittava siten, että kemikaalien käyttöä sisältäneen käsittelyn, josta on seurannut epäpuhtauksien poistaminen, läpikäyneet tuotteet voidaan luokitella yhdistetyn nimikkeistön tariffinimikkeeseen 2508 ainoastaan silloin, jos mainitulla käsittelyllä ei ole muutettu niiden pintarakennetta, mikä kansallisen tuomioistuimen on tutkittava.**

Allekirjoitukset